

Suomussalmelaisen Ruukinkankaan koulun 4-luokkalaiset rakensivat pienoismalleja omista mieli- ja inhokkipaikoistaan Pohjois-Suomen arkkitehdit SAFAn järjestämässä Kylä ja kaupunki -työpajassa.

ARKKITEHDIT ASIALLA– Pikaopas kasvattajalle

1. Mitä ja miksi?

2. Miten?

3. Innostuitko?

1. Mitä ja miksi?

Millaisia tunteita erilaiset paikat herättävät? Mitä kaikkea arkkitehdin on otettava huomioon? Nyt uppoudutaan arkkitehtuurin ja kaupunkisuunnittelun maailmaan: Tutkitaan, suunnitellaan, rakennellaan ja lopuksi katsotaan, millainen kokonaisuus erilaisista visioista syntyykään.

Arkkitehtuuria on koko rakennettu ympäristömme, kaikki ovenkahvoista liikenneympyröihin ja kokonaiseen kaupunkiin. Arkkitehtuurityöpajassa kasvaa tietoisuus siitä, että lähes koko ympäristömme on suunniteltu. Mikään ei ole sattumanvaraista, kaikesta on tehty ja tehdään päätöksiä – ja kuten tässäkin työpajassa – ryhmätyönä.

Lue osoitteesta nurkantakana.fi/arkkitehdit-asialla/ kuinka Suomussalmelaisen Ruukinkankaan koulun neloset pääsivät rakentamaan pienoismalleja omista mieli- ja inhokkipaikoistaan Pohjois-Suomen arkkitehdit SAFAn järjestämässä Kylä ja kaupunki -työpajassa. Lopuksi rakennelmista koottiin yhteisvoimin sekä Kylä että Kaupunki.

Malli yhdistää luonnontieteitä, luovuutta, kädentaitoja ja visuaalista hahmottamista monipuoliseksi kokonaisuudeksi. Opetuksen kannalta se sopii erityisesti 3-6 –luokkalaisille, joilla hienomotoriikka, matematiikka sekä taito pitkäjänteiseen työskentelyyn alkavat jo olla hallussa.

Vuonna 2016 voimaan tulevilla opetussuunnitelmien perusteissa

rakennettua ympäristöä ja muita mallin keskeisiä sisältöjä käsitellään mm. seuraavien oppiaineiden kohdalla: ympäristöoppi, matematiikka ja käsityö.

2. Miten?

TIKKUJA, PALLOJA, PALIKOITA...

ENNEN PAJAA: Työpajamateriaaleja voi ryhtyä kokoamaan jo hyvissä ajoin etukäteen. Vierailu askartelutarvikeliikkeessä tai lasten kanssa yhdessä tehty retki luonnonmateriaaleja keräämään voidaan tarvittaessa ajoittaa pajaa edeltävälle viikolle.

KUVAKAVALKADI KUNTOON

Ennen pajaa: Erilaiset kuvat ja kartat kylistä ja kaupungeista kannattaa haalia kokoon etukäteen. Yleiskuvia maailmalta löytyy helposti netistä, mutta kuvat lähiympäristöstä voivat olla vaikeammin löydettävissä. Jollei muuta, niitä voi käydä ennen pajaa ottamassa joko itse tai yhdessä lasten kanssa. Valikoimaan voi poimia kuvia esim. rakennuksista, teistä, aukioista, joutomaista ja muusta kiinnostavasta.

KYLÄ VAI KAUPUNKI?

Varsinaisessa työpajassa rakennetaan yhdessä sekä kylä että kaupunki. Paja alkaa kuvakavalkadilla, jonka aikana keskustellaan peruskysymyksistä: Millainen on kylä, millainen puolestaan kaupunki? Millaisia ominaispiirteitä, yhtäläisyyksiä ja eroja niillä on? Miten ne vaikuttavat asukkaiden elämään? Virittäytymiseen kuluu n. 15 min.

MITTAKAAVA KOHDILLEEN

Ennen rakentamista on saatava mittakaava kuntoon. Sen perusteet ja merkitys on hyvä kerrata lasten kanssa. Pienoismalleihin mittakaavaksi sopii hyvin 1:100, jolloin 140 cm pituista miniminä kuvaa 1,4 cm korkuinen pienoishahmo. Osallistujille jaetaan pieni määrä muovailuvahaa, josta voi muotoilla halutunlaisen asukkaan. Oikean koon mittaamiseen tarvitaan viivaimia. Hahmotyöskentelyyn kannattaa varata n. 10-15 min.

PAIKOISTA PARHAIN JA PAHIN

Työpajassa rakennetaan esille tuoduista materiaaleista kaksi pienoismallia, joista toinen edustaa miellyttävää, positiivista ympäristöä ja toinen ikävää, pelottavaa tai vastenmielistä ympäristöä. Paikat kannattaa valita lähiympäristöstä, osallistujan omasta elämänpiiristä tai kokemusmaailmasta. Toteutuksessa saa käyttää mielikuvitusta! Rakenteluun kuluu työpajasta suurin osa, vähintään 2-3 tuntia taukoineen.

ARKKITEHDIT ESIIN

Kun pienoismallit ovat valmiit, on aika esitellä ne toisille. Jokainen saa kertoa omista rakennelmistaan: Miksi valitsi juuri kyseisen paikan? Mikä tekee siitä ihanan tai kamalan? Pajan vetäjä johtaa keskustelua ja antaa palautetta töistä.

KAUPUNKI / KYLÄ KOHOAA

Työpajan lopuksi kootaan kaikki pienoismallit yhteen suurille alustoille, joko ”Kylään” tai ”Kaupunkiin”. Kukin osallistuja saa miettiä, kumpaan kokonaisuuteen omat työt parhaiten sopisivat. Sommittelu tehdään yhdessä keskustellen. Rakennelmien käyttötarkoitusta ja sijaintia voi muuttaa

keskustelun edetessä. Lopuksi voi valokuvata ja nimetä syntyneet kokonaisuudet. Koontiin kannattaa varata puolisen tuntia.

3. Innostuitko?

Jos innostuit, niin suuntaa osoitteeseen nurkantakana.fi/arkkitehdit-asialla/. Sieltä saat vinkkejä ja ohjeita työpajan järjestämiseen sekä yksityiskohtaisen kuvauksen Ruukinkankaan koulun nelosluokan työpajasta. Kannattaa myös kurkata, mitä muuta nurkan takana piilee, sillä kulttuuriympäristökasvatus taipuu monenlaisiin, hauskoihin muotoihin!

Arkkitehdit asialla –malli on osa Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura ry:n ja Maaseudun Sivistysliiton yhdessä julkaisemaa Nurkantakana.fi -aineistoa.

Nurkantakana.fi tarjoaa kasvattajalle kattauksen kekseliäitä ja OPS:n mukaisia kulttuuriympäristökasvatuksen toimintamalleja jotka soveltuvat monen oppiaineen käyttöön. Ympäri Suomen kerätyissä 10 esimerkissä toimitaan omassa lähiympäristössä 6-15 -vuotiaiden kanssa. Mallit kehittävät ympäristösuhdetta ja kulttuurista lukutaitoa.

Nurkantakana.fi kuuluu MSL:n tuottamaan Paikan tuntu –hankekokonaisuuteen, jota on tukenut mm. Koneen Säätiö.

2016